

Kwaliteit van leven en gemeenschap

opbouwdagen mei-juni 2013

br. Dirk Beirnaert

Uit het beleidsplan:

Eén van de belangrijkste doelstellingen die vanuit de gesprekken op kapittels, ontmoetingsdagen en de opbouwdagen in de kloostergemeenschap aan de oppervlakte kwamen, is de zorg voor de kwaliteit van leven.

De kwaliteit van leven van de broeders behartigen in de verschillende levensfasen op lichamelijk, materieel, relationeel en spiritueel vlak.

Dit is dus een belangrijk werkpunt voor de regio.

- Het *Regionaal bestuur* kan proberen hier een voorwaardenscheppende rol in te spelen.
- Het dagelijkse leven speelt zich af in *de gemeenschap*: welk soort gemeenschap bevordert kwaliteit van leven? Vooral de gemeenschap is de plaats waar kwaliteit van leven beleefd wordt.
- Individuele rol: *elkeen* kan bijdragen bij tot kwaliteit van leven van de andere.

Hoe zien we kwaliteit van leven?

- Een belangrijk onderdeel van kwaliteit van leven is het persoonlijk welbevinden. Vorig jaar was hier een opbouwdag over. De invalshoek van het persoonlijk welbevinden is misschien wel de belangrijkste invalshoek voor kwaliteit van leven. Tegelijk maakt dit de benadering van kwaliteit van leven heel subjectief. Als *elkeen*, de gemeenschap en het bestuur hier samen aan moeten werken vanuit ieders eigen rol, moeten we dan niet ook vertrekken vanuit een minimale gezamenlijke kijk op kwaliteit van leven?
- Naar aanleiding van het opstellen van het beleidsplan van de regio is er op het regionale kapittel rond deze doelstelling een gesprek geweest. Ook op de overstenvergadering werd als voorbereiding op de opbouwdagen even over uitgewisseld. Enkele echo's:
 - Wat verstaan we samen onder kwaliteit van leven in de congregatie? Dit dient voor het hier en nu van de congregatie verhelderd te worden. Een opbouwdag kan hier een eerste stap voor zijn.
 - Kwaliteit van leven heeft heel veel met gemeenschap te maken. Het is onze onmiddellijke leefomgeving. Leefbare gemeenschappen zijn dus belangrijk. Open gemeenschappen die zich verbonden voelen met anderen (aangesloten leden, vrijwilligers, medewerkers, cliënten, de internationale dimensie van de congregatie) brengen wat van het leven in huis waar we de gezondheid en de energie missen om zelf naar het leven toe te gaan.
 - Wat mag een broeder van de gemeenschap verwachten en wat mag de gemeenschap van een broeder verwachten? Kwaliteit van leven kan niet alleen de verantwoordelijkheid van de gemeenschap in haar geheel zijn.
 - Wanneer kwaliteit van leven niet kan gewaarborgd worden, kan dit een rol spelen in de beslissing om een huis te sluiten.

- Het moet ook gaan over kwaliteit van leven voor aangesloten leden. Heel wat van hen verwachten iets van de broedergemeenschap voor de kwaliteit van hun eigen leven. Dit kan verschillende vormen aannemen: spiritualiteit, een gemeenschap om bij aan te leunen, mogelijkheden om engagement waar te maken steun dus om hun zending en roeping te beleven.
- Maar hoe zien we dan “kwaliteit van leven”? Hier zijn veel invalshoeken mogelijk:
 - lichamenlijk, materieel, relationeel, psychisch, spiritueel, ...
 - Welbevinden op een vorige opbouw dag werd benaderd vanuit
 - individuele basisbehoeften versus welbevinden van de gemeenschap via verbondenheid en betrokkenheid.
 - domeinen van welbevinden versus attitudes die welbevinden versterken.
 - we kiezen hier als invalshoek: kwaliteit van leven als lid van de congregatie broeders van liefde.

kwaliteit van leven als lid van de congregatie broeders van liefde

Waarom?

- We willen proberen verhelderen wat dit voor ons samen vanuit onze identiteit kan betekenen. Er zijn op de markt heel wat publicaties te vinden over kwaliteit van leven vanuit verschillende invalshoeken en vanuit verschillende visies en overtuigingen. Wat dit voor ons binnen de congregatie van de broeders van liefde betekent, is vooral binnen de congregatie te vinden.
- “Een klooster is een ellendige plaats om te leven wanneer we niet voldoende bezig zijn met de aspiraties van onze roeping en zending waar te maken binnen de mogelijkheden die er vandaag zijn.” Omgekeerd: naarmate we er meer in slagen broeder of aangesloten lid te zijn, des te kwaliteitsvoller ons leven zal zijn.

Waar vinden we dan die gemeenschappelijke kijk op kwaliteit van leven die ons persoonlijk kan overstijgen als broeder of aangesloten lid? In de LEEFREGEL natuurlijk !

De leefregel probeert ons te inspireren om onze identiteit te leven, om dus verder uit te groeien tot wie we zouden willen zijn en (nog) meer te worden wie we geroepen zijn te worden.

Wat zegt de leefregel dan over kwaliteit van leven?

- wat elke goede (christelijke) spiritualiteit zegt: van de realiteit van ons leven zoals het is

⇒ naar het ideaal van godverbonden samen mens-zijn

Realiteit Onmacht Bescheidenheid Beperkingen Nederigheid	=>	Visioen Kwaliteit scheppen Idealen Volle uitbloei van kwaliteit van leven Ambitie
--	----	---

- Wat is dat ideaal waar we in de congregatie van dromen? Wat is ons mikpunt?
- Hoe geraken we in de congregatie dichterbij dat ideaal?

Stap 1: bewust zijn van onze eigen geschondenheid

- We zijn maar beperkte mensjes. Dit is geen verwijtend oordeel, maar de realiteit van ons leven die we best onder ogen zien wanneer we niet op een goedkope of al te gemakkelijke manier willen omgaan met het ideaalbeeld van kwaliteit van leven.
- We willen dus geen naïef idealisme prediken dat bezwijkt onder de realiteit van het leven met onmacht.
- We willen dus niet zoeken naar kwaliteitsvolle groei en bloei door de realiteit van het leven te ontkennen. We willen net mét onze onmacht en beperktheid zoeken naar groei in kwaliteit van leven.

De inspiratie vanuit de leefregel:

Het leven in de congregatie kan kansen geven tot een vruchtbaar gelukkig leven met kwaliteit, maar dit is niet zonder meer een garantie tot een permanente staat van gelukzaligheid omwille van een leven dat diep kwaliteitsvol is. We ervaren bij onszelf en bij anderen dat vanaf het moment van professie of belofte ons leven niet één rechtlijnige groei in kwaliteit van leven is. We kennen hoogtepunten en soms diepe dalen in ons leven.

Je mens-woorden is niet steeds een gestadige, rechtlijnige groei. (ilb 4)

Geloof en een leven in de congregatie bespaart ons geen leven waar we gebrek aan kwaliteit van leven kunnen ervaren. Zoals elke mens kennen we geluk en kennen we lijden. Dit is onlosmakelijk deel van elk mensenleven. En soms kan precies ons deel uitmaken van de congregatie bron zijn van pijn. De leefregel wil dit niet verbloemen of niet weg spiritualiseren. We zijn geen supermensen en geen spirituele krachtpatsers die elke moeilijkheid met gemak kunnen overwinnen. Geschondenheid zit diep in ons mens zijn en het valt sterk op hoe vaak de leefregel hiernaar verwijst.

*Het leven kent vreugde en **lijden**. Dit laatste is soms zwaar, onverklaarbaar en moeilijk te dragen. (ilb 13)*

*Het lijden kan je niet wegdenken. Het lijden had je kunnen vernietigen. De wereld zal heel dikwijls **aanstoot** nemen aan je christelijk bestaan. (15)*

*Je ervaart je **beperktheid** en **onvrijheid**. Je medewerking aan de wordende wereld is niet steeds perfect. Het is vaak een weifelen tussen nemen en **weigeren van verantwoordelijkheid** om zorgend in de wereld te staan. Je ervaart in de **onstandvastigheid** van je persoon de nood aan bevrijding, aan verlossing. (ilb 17)*

*Je **armoede**, Broeder, gaat gepaard met een grote **onzekerheid**. Als mens blijf je **kwetsbaar**. Telkens zal je de **drang naar macht**, naar menselijke **grootheid** ontwaren. (ilb 28)*

*Zoals elke mens zal je met de **eenzaamheid** geconfronteerd worden. Deze kan wel eens zwaar op je wegen. (ilb 41)*

*Toch ontwaar je in je hart ook **onvolkomenheid** en **nood** aan herstel. Je draagt de sporen van **ontrouw** in je leven. (ilb 57)*

*In al wat de mens doet is er een grote **onmacht** te bespeuren, die hem nog het meest vertekent: het **egoïsme** maakt hem **onvrij** en belet hem met God te leven. (ilb 64)*

Deze geschondenheid tekent ons samen als mensen. De leefregel richt zich hiermee tot elk van ons. De leefregel maakt geen moraliserend onderscheid tussen de goede en de slechte broeders, goede of slechte aangesloten leden. Gebrek aan kwaliteit van leven wordt vanuit een existentiële kijk op ons mens-zijn, vanuit de bestaanservaring zelf bijzonder ernstig genomen. We zitten allemaal in hetzelfde schuitje van ons beperkt mens-zijn. We zijn geen supermensen die zoveel beter zijn dan "de anderen".

Het maakt ook deel uit van onze menselijke conditie om vanuit deze onmacht gevoelig te zijn voor de beperktheid van de anderen. Het is heel menselijk om vanuit onze nood aan kwaliteit van leven naar de anderen te kijken. Onze onmacht confronteert ons ermee dat we onze idealen niet alleen kunnen realiseren. We verwachten hierbij veel van de anderen. Dat is één van de redenen om in gemeenschap te leven. Waar de leefregel het uitdrukkelijk heeft over getuigend van Gods Liefde in de wereld te staan, verwijst de leefregel vooral naar het getuigenis van de gemeenschap, niet naar het getuigenis van het individu. Niet wij als individu moeten de last van het toonbeeld zijn van Gods Liefde *als mens alleen* dragen. Dat kan niemand. Maar onze gemeenschap van broeders en aangesloten leden is geroepen om samen plaats te maken voor de cultuur van de caritas in onze wereld.

Maar ook hier is de leefregel bijzonder realistisch. Dit is geen goedkoop of naïef gemeenschapsideaal waarbij we zonder meer alles van de gemeenschap mogen verwachten. We voelen ons zelfs vaak gehinderd door de gemeenschap in ons persoonlijk streven naar onze eigen idealen. Precies de onrealistische verwachting t.a.v. elkaar confronteert ons nog sterker met onze menselijke beperkingen en de nood aan kwaliteit van leven.

*De opgang naar volwassen mens-zijn kent **moeilijkheden**. In de omgang met anderen ontdek je hun en jouw eigen **onvolkomenheid**. Je wordt in je mens-zijn **gehinderd**. (ilb 4)*

*Soms ook is de **beperktheid** van het menselijk beminnen tot je doorgedrongen. (ilb 5)*

*Je trouw aan de mens, omdat hij van God is, zal op **weerstand en onbegrip** stuiten. (ilb 15)*

Dit klinkt allemaal nogal negatief en ontmoedigend, en dat is het ook wanneer het hierbij blijft. Het bewustzijn van deze geschondenheid als mens is echter misschien wel een noodzakelijke stap op weg naar meer kwaliteit van leven. Het kan ons niet alleen confronteren met de nood aan meer kwaliteit van leven, de leefregel wil aangeven hoezeer precies in geschondenheid, beperktheid en onmacht zelf de weg naar meer kwaliteit kan tonen. Sterker nog, het is misschien wel de voorwaarde om kwaliteit van leven echt te kunnen laten bloeien.

*De opgang naar volwassen mens-zijn kent **moeilijkheden** die een nieuwe groei inleiden. (ilb 4)*

We weten nu hoezeer we maar mensjes zijn en mensjes zullen blijven. Dit alleen zet niet aan tot menselijke bloei. Het uitnodigende perspectief van een kwaliteitsvol leven hier en nu, het visioen van het ideaal is de tweede peiler van een spiritualiteit die mensen kan doen bloeien. We beseffen dat dit een visioen is, een ideaalbeeld dat nooit helemaal te realiseren is, maar waar we wel naartoe kunnen groeien. Ook hier weer willen we benadrukken dat de huidige leefregel niet moraliserend een norm wil stellen, zoals dit vroeger misschien teveel het geval was. "Leefregel" is misschien daarom een woord dat ons wat op het verkeerde been kan zetten. De leefregel wil inspireren op een indicatieve manier en niet op een normatieve manier. Het visioen is daarmee eerder van de orde van idealen, die willen richten als lichten. Het is meer bedoeld al een leefwijzer dan een als leefregel. De leefregel laat hiermee openheid om dit op verschillende manieren gestalte te geven. Het gaat dus anders gezegd over richtinggevende principes die ruimte kunnen laten voor ieders eigenheid en ook voor onze geschondenheid en beperktheid.

Stap 2: Het mikpunt van het visioen voor ogen houden

- Heel de leefregel gaat over een visioen van een leven vol kwaliteit voor onszelf en de anderen. Je kan hem helemaal lezen. Het is één visioen van een goed, vruchtbaar, zinvol leven.
- We kunnen kwaliteit van leven ook binnen de leefregel benaderen vanuit verschillende invalshoeken. Enkele voorbeelden:
 - zingeving als basis voor kwaliteit van leven: wat zegt de leefregel over zingeving of zinbeleving?
 - dieper ingaan op de bestaanservaring en kwaliteit van leven vanuit de bestaanservaring beter begrijpen.
 - de dynamiek van een zich ontplooiend kwaliteitsvol leven (vrijheid en groei)
 - het ideaal van een toegewijd leven (engagement en exclusiviteit)
 - theologische fundamenten van kwaliteit van leven
 - onze roeping en onze zending als identiteitsstichtend peilers van kwaliteit van leven
 - ...
- We halen er één aspect uit en verbinden dit met de gemeenschap. Kwaliteit van leven beleven in en via de relatie met medebroeders, aangesloten leden, anderen ... Kwaliteit van samenleven dus.

De inspiratie vanuit de leefregel:

We kennen het ideaal van de leefregel allemaal. De realiteit van het dagdagelijkse geschonden leven maakt ons wat bescheiden om het er te vaak over te hebben. Het begint, eindigt en draait in alles uiteraard over de Liefde. En we weten dat het er op aan komt liefde te doen, veel meer dan er over te spreken. Toch roept de leefregel op om dit steeds weer voor ogen te houden en die droom niet los te laten. De leefregel wil ook niet dat we er te weinig over spreken. Zelf gebruikt de leefregel het woord "liefde" 67 keer. Als je de verwoordingen "beminnen" en "caritas" bijneemt, dan komt dit bijna even vaak voor als er nummers zijn in het inspirerende gedeelte. Daarom willen we de "liefde" hier toch nogmaals laten klinken.

Op vele manieren spreekt de leefregel over het ideaal van de liefde via de gemeenschap, geworteld in de liefde van God en gericht op het mens zijn in zijn kwetsbaarheid. We weten dit allemaal. Maar wat zegt de leefregel dan precies over de liefde? Wanneer alles over de liefde gaat, waar gaat die liefde dan precies over? Wat zegt de leefregel met andere woorden over die liefde?

We zijn ten eerste mensen die ons geroepen weten om ons boeiend te laten aanspreken door de liefde. We zijn geroepen om ons te laten boeien door de liefde.

*De liefde **schept** je en laat je voelen dat je **erbij hoort**. Wanneer je die liefde aanvaardt, groeit in jou de mogelijkheid om bij de anderen te behoren. Je kunt aldus op jouw beurt **iets voor hen betekenen**; je wordt zelf voor anderen onvervangbaar. (ilb 3)*

*De mensen die je in liefde gedragen hebben, lieten je gaandeweg het diepste inzicht in het leven ontdekken. Soms ook is de beperktheid van het menselijk beminnen tot je doorgedrongen. In de vergeving heb je het **herstel van de liefde** ervaren. (ilb 5)*

*In je groei naar persoon-woorden, in je bestaans-ervaring ben je **boeiend aangesproken door de liefde**. (ilb 9)*

*Met ons zijn er mensen die **dezelfde bewogenheid van de Caritas** als Gods gave in hun hart dragen. (ilb 14)*

*In die gehoorzaamheid aan de Geest van Liefde ligt de trouw van je gemeenschap aan de Kerk en aan de wereld. Dit bewustzijn vraagt van je een **diepe eerbied** voor de Geest die werkt in het hart van je confraters. Daarom zal je graag luisteren naar je medebroeders en zal je in vertrouwen **de weg van de gemeenschap opgaan**. (ilb 20)*

*Door oprechte liefde en trouw ondersteunen de gehuwde en ongehuwde gelovigen elkaar in het **beleven van hun roeping**. (ilb 40)*

*De **Caritas doordeseemt je hele zijn** en geeft aan je samen-leven met de anderen **een eigen kleur**. (ilb 44)*

*In je gemeenschap is de gast welkom. Hij vindt er **fijnmenselijkheid en onderlinge liefde**, vrucht van de Geest. Het samenleven van gelijkgezinden kan als een teken van **broederlijke eenheid** erkend worden. (ilb 48)*

*Wanneer zich nu een kandidaat aanmeldt, ontvang dan op jouw beurt de nieuwgekomenen met veel **welwillendheid; waardeer en bemin hem** zoals je zelf wenst bemind en gewaardeerd te worden. (ilb 72)*

*Je **gezindheid** is er één van liefde. (ilb 83)*

Hoezeer we ook beseffen dat liefde kwetsbaar is en liefde soms veraf lijkt, het verlangen naar de liefde is onmiskenbaar deel van het visioen dat de congregatie draagt. Kwaliteit van leven in de congregatie staat of valt met het koesteren van dit verlangen naar een wereld waar de liefde gewaardeerd wordt. Dit is wezenlijk voor onze identiteit. Boeit die liefde mij nog? Doet het mij iets wanneer mensen de liefde met voeten treden? Waar vind ik inspiratie om dit verlangen naar die liefde te behoeden en te koesteren? Wat kan ik doen om contact te houden met die liefde? Sta ik het toe om liefde te ontvangen? Wanneer we ophouden te verlangen naar en te geloven in die liefde, kan kwaliteit van leven in de congregatie veraf blijven.

Kwaliteit van leven heeft vanuit dit perspectief dan ook alles te maken met de gemeenschap en de kwaliteit van gemeenschap. Boeiend aangesproken worden door de liefde kan niet anders dan leiden tot verbondenheid en gemeenschap. Daarom wordt toegewijd leven in de traditie van het religieuze leven al zolang de "schola caritatis" genoemd, de leerschool van de liefde.

We zijn ten tweede mensen die geroepen zijn om de liefde te proberen waar maken voor elkaar en voor alle mensen, vooral voor mensen in hun kwetsbaarheid.

*Wanneer je die liefde aanvaardt, groeit in jou de mogelijkheid om bij de anderen te behoren. Je kunt aldus op jouw beurt iets voor hen betekenen; je wordt zelf **voor anderen onvervangbaar**. (ilb 3)*

*Samen met je gemeenschap verlangen ze Gods **liefde bij de armen aanwezig te houden**. (ilb 14)*

*In die gehoorzaamheid aan de Geest van Liefde ligt de **trouw van je gemeenschap aan de Kerk en aan de wereld**. Dit bewustzijn vraagt van je een **diepe eerbied** voor de Geest die werkt in het hart van je confraters. Daarom zal je graag **luisteren naar je medebroeders** en zal je in vertrouwen **de weg van de gemeenschap opgaan**. (ilb 20)*

*Het blijft een dagelijks kiezen voor de Heer om met Hem zijn liefde te brengen, ook **dáár waar men ze het minst verwacht**. (ilb 23)*

*Door je werk **breng je liefde en laat je goedheid vermoeden**. (ilb 30)*

*Zo zal **hij die verstoken is van liefde**, in jou liefde vinden. (ilb 31)*

*De Caritas doordeseemt je hele zijn en geeft aan je samen-leven met de anderen een eigen kleur, die zowel in **dienst van de zwakke mens** als in **de opvoeding van de jeugd** tot uitdrukking moet komen. (ilb 44)*

De ervaring van aangesproken te worden door de liefde maakt mensen gevoelig voor situaties waar liefde verduisterd wordt. We zijn geroepen om ons te laten raken door de nood aan liefde van mensen, door het leed van mensen. Dit geraakt worden beweegt tot dienst aan de liefde. Het beweegt er toe om er vreugde in te vinden wanneer mensen tot recht komen, wanneer lijden verzacht kan worden, wanneer mensen tot bloei kunnen komen.

We zijn ten derde geroepen om achter deze twee bewegingen, namelijk het geraakt worden door mensen in liefde en het vreugde scheppen in het geluk van anderen, vooral de meest kwetsbaren, een groot mysterie te vermoeden. Soms kunnen we in de liefde een kracht ervaren die onszelf en de andere overstijgt. Triest noemde dit: "Liefde geeft krachten die onze natuur niet geven kan." De ervaring van de liefde kan een bron van intense diepte zijn in ons leven. We zijn geroepen om in die liefde sporen van God te ontdekken.

*De mensen die je in liefde gedragen hebben, lieten je **gaandeweg het diepste inzicht in het leven** ontdekken. (ilb 5)*

*De liefde van je medemens heeft je geholpen bij het **ontwaken voor de zin van je leven**. (ilb 9)*

*Alleen de aanvaarding van en de deelname aan het lijden, kortom de liefde, verleent je **toegang tot het Rijk der Hemelen dat nabij is**, midden onder ons. (ilb 16)*

***Christus heeft ons geleerd wat Gods liefde betekent**: trouw aan de mens. (ilb 19)*

*In die gehoorzaamheid aan de Geest van Liefde ligt de trouw van je gemeenschap aan de Kerk en aan de wereld. Dit bewustzijn vraagt van je **een diepe eerbied voor de Geest die werkt in het hart van je confraters**. Daarom zal je graag luisteren naar je medebroeders en zal je in vertrouwen de weg van de gemeenschap opgaan. (ilb 20)*

*Voor de christen is het huwelijk een sacrament waardoor hij de exclusieve liefde voor zijn partner bezegeld en **verlost weet in de liefde van Christus**. De religieus die zich exclusief aan God en zijn Rijk gewijd heeft, kan niet huwen. Hij is **onverdeeld aan de liefde voor Christus en de verbreiding van zijn boodschap toegewijd**. (ilb 36)*

*Jouw liefde voor de anderen wijst **op je geloof in het werkelijk nieuwe van het evangelie** voor elke mens. De liefde **vergaat nimmer**. Je ongehuwd leven is een teken van Gods liefde, die allen voorgoed rijkelijk zal vervullen. (ilb 38)*

*Zo brengt de liefde in je gemeenschap **de Heer dicht bij de medemens** en wordt zijn **boodschap van vrede** geloofwaardig. (ilb 48)*

*Broeder, wat voorafging biedt je de leidende gedachten van je leefregel. Zij voeren tot een levensstijl waarin **de verwachting van een lievende God** klinkt. (ilb 78)*

*Je leven als religieus begon met een persoonlijke **aanspreking door God**. Daarom legde Hij in je hart de brand van zijn liefde. (ilb 79)*

*Je gezindheid is er een van **innerlijkheid en liefde**. (ilb 83)*

Het mysterie achter de beweging van de liefde kan ons dichterbij God brengen. Dit is de derde peiler van het begrip van de liefde die de leefregel ons wil meegeven. Dat maakt dit "in liefde bewogen zijn" ook diep religieus. Het leidt tot innerlijkheid en gebed.

Het visioen van de liefde in de leefregel brengt ons daarmee bij de vertrouwde triade: gemeenschap – dienst – gebed. Het zijn de peilers van het charisma van de congregatie. Charisma – in de betekenis van gave van de Geest – is een nogal moeilijk theologisch begrip. Maar wanneer we dit terugbrengen naar de basiservaringen waar de leefregel het over heeft en daarmee dit op een meer spiritueel niveau tillen, dan wordt dit plots heel wat menselijker:

- de ervaring van boeiend geraakt te worden door de liefde, ook en vooral in haar kwetsbaarheid. (wat leidt tot gemeenschap)
- de ervaring van het vreugde vinden in het goed van medemensen, vooral van kwetsbaren (wat leidt tot dienst)
- de ervaring van het mysterie achter beide voorgaande ervaringen (wat leidt tot gebed)

Hiermee wordt het visioen van de liefde een weg tot kwaliteit van leven via gemeenschap, dienst en gebed. Elke levensfase kent zijn eigen mogelijkheden en beperkingen om op weg te gaan met deze basiservaringen. Er zijn gelukkig duizenden manieren om van dit charisma te proberen leven. De leefregel vult dit niet in detail in. We hebben een traditie van "doeners" te zijn en wanneer de energie of de gezondheid of de drukte van het leven ons wat parten speelt, ontmoedigt dit ons soms om deze weg te gaan. Daarom zegt de leefregel nog veel meer over hoe je vanuit de realiteit van het dagelijkse leven kan leven van dat visioen van de liefde. Straks daarover meer. Wie het graag nu al nog concreter wil, reikt de leefregel enkele elementen aan die kunnen getuigen van deze gezindheid of die een levensstijl aangeven die getekend wordt door deze drievoudige beweging. We beperken ons tot een manier van omgaan met de medemens om dichterbij het thema van de gemeenschap te blijven.

Dit alles kan soms wat theoretisch klinken of abstract. Zeker wanneer we dit verbinden met een moeilijk woord zoals "Charisma". Maar de leefregel wil het hebben over heel concrete menselijke ervaringen. De liefde is geen "principe", maar kan een sterke ervaring in ons leven zijn die ons hele bestaan kan tekenen en kleuren.

Voor wie het graag wat concreter wil: een levensstijl, getekend door het charisma van de congregatie:

*Je kunt aldus op jouw beurt **iets voor hen betekenen**; je wordt zelf voor anderen onvervangbaar. (ilb 3)*

*Ze helpen je bij het ontdekken van de waarden die aan je leven de diep-menselijke zin geven. Je krijgt oog voor **het ware, het schone, het goede, het heilige**. Je krijgt zin voor **vrijheid en rechtvaardigheid**. De **mens zelf**, die deze waarden gestalte kan geven, erken je als **belangrijk**. (ilb 4)*

*Je **geborgenheid** in hen bracht je tot **vertrouwen en openheid**. (ilb 5)*

*Je herkent Hem in de medemens en in jezelf: we zijn **beeld en gelijkenis van Hem**. (ilb 6)*

*De **trouw** van God ervaar je in de gemeenschap. (ilb 12)*

*Als Broeder van Liefde wil je **bijzonder gevoelig zijn voor de mens**, die door het lijden aangetast en vertekend is. (ilb 13)*

*Je gelooft in de **waarde van elke mens**, ook van de meest verlaten, de zwaarst getroffen mens. (ilb 16)*

*Je wordt gedreven naar een **vrije deelname** aan het menselijke bestaan. Je staat niet alleen, maar **samen met de anderen**. Je voelt je aangespoord om **mee te werken aan de wordende wereld**. (ilb 17)*

*Gelovig mens- worden is de wereld als schepping zien en **de mens daarin als het voornaamste aanvaarden**, als geroepene tot een gelukkig bestaan met God, die hem door zijn nabijheid **altijd nieuw maakt**. (ilb 18)*

*Hij heeft ons geleerd wat Gods liefde betekent: **trouw aan de mens**. Hij heeft geopenbaard wat vrijheid is: **dienende gehoorzaamheid** aan God. (ilb 19)*

*Dit bewustzijn vraagt van je een diepe **eerbied** voor de Geest die werkt in het hart van je confraters. Daarom zal je graag luisteren naar je medebroeders en zal je in vertrouwen de weg van de gemeenschap opgaan. (ilb 20)*

*Maar dat vertrouwen is een **volwassen houding** waardoor je niet nalaat je eigen **verantwoordelijkheid** te dragen in je dagelijks leven. Dit vraagt van je een **bestendige aandacht**, een **dynamische aanwezigheid**, een **scheppende houding**, waardoor je, evenals Christus, voor de mens nieuwe mogelijkheden en verdere kansen zult vinden. (ilb 22)*

*De armoede van je evenmens kan voor jou vruchtbaar zijn. Ze nodigt je uit tot grotere **soberheid en eenvoud**, tot een bewust worden van je eigen afhankelijkheid. De **eerbied** voor zijn arm-zijn zet je op weg naar een evangelische armoede en behoedt je voor zelfgenoegzaamheid. (ilb 26)*

*Onthechting bracht je ertoe in vrijheid **je rijkdom mee te delen en beschikbaar te stellen** voor anderen. (ilb 29)*

*Je tijd, je talenten, je rijkdom van gemoed en je opbeurende goedheid, **alles behoort aan hen** die deze gaven ontberen. Zo zal hij die verstoken is van liefde, **in jou liefde vinden**, de zwakbegaafde zal **delen in je kennis**, de zieke, de gebrekkige zal **steun vinden in je gezondheid en in de kracht** van je lichaam. Door je **eenvoud en bereidheid** kan de jeugd je ontmoeten en je **onthechting** maakt haar gevoelig voor de dienst aan de armen. (ilb 31)*

*Dat gelovig inzicht in je gelofte van zuiverheid verschaft je **vreugde en blijheid**, wordt bron van **vrede** voor jezelf en voor hen met wie je omgaat. (ilb 39)*

*Daarom ben je **verstandig en eerlijk in de omgang met anderen**, in het beoordelen van betrekkingen en omstandigheden die in zich een kiem van de ontrouw kunnen dragen. Je **vriendschap** met je medebroeders, met je familie en met andere mensen zal je leven, dat aan God en de mens is toegewijd, verdiepen. (ilb 40)*

***Sluit je niet op in jezelf** of binnen een beperkte kring, maar **blijf open voor iedereen**. (ilb 41)*

*Weet in al je betrekkingen de **sterkte aan de zachtheid te koppelen**. Je leven voor de anderen om het Rijk der hemelen is een **pretentieloze** keuze. Het is geen prestatie. (ilb 42)*

*Ze rekent op je **talenten, je inzichten en goede bedoelingen, je toewijding** bij het werk, je **rust en gebed, je spreken en zwijgen, je goede wil ondanks je tekorten.** Denk erom dat je de toenadering vergemakkelijkt door een **aanhoudend verfijnen van je mens-zijn.** (ilb 45)*

*In een echte gemeenschap is er ruimte voor **vriendschap, is er blijheid en vreugde** om de **aanwezigheid** van de andere. Iedereen is er nodig en moet dit ook kunnen ervaren. Allen zijn schakels in de éne gemeenschap. In eerbied **aanvaard je het anders zijn van je medebroeders** met wie je woont. Je **maakt ruimte** voor het uitgroeien van ieders persoonlijkheid. (ilb 46)*

*Broeder, als mens moet je kunnen **ontvangen** van het leven. Daarom moet je **open staan** voor de rijke verscheidenheid van het schone en het goede. Vergeet niet, Broeder, dat je gemeenschap mag **delen in je vrije tijd.** Daarom ben je graag **beschikbaar om bij de anderen te zijn.** Je voorziet tijd om je **relaties binnen de gemeenschap te behartigen,** om samen mens te kunnen zijn, om voor je gemeenschap te bidden. (ilb 47)*

*In de mate dat je gemeenschap **authentiek** is, zal ze ook open staan voor de grote mensengemeenschap. In je gemeenschap is de gast welkom. Hij vindt er **fijnmenselijkheid en onderlinge liefde,** vrucht van de Geest. Het samenleven van gelijkgezinden kan als een teken van **broederlijke eenheid** erkend worden. (ilb 48)*

*Hij neemt zijn **verantwoordelijkheid** voor de anderen op. De arbeid is uiteindelijk gericht op de **vrijmaking van de mens.** (ilb 62)*

*Zowel op het spirituele als op het professionele vlak verwachten ze een **gelovige inspiratie** vanuit je eigen religieuze roeping. (ilb 69)*

*Wanneer zich nu een kandidaat aanmeldt, ontvang dan op jouw beurt de nieuwgekome met veel **welwillendheid; waardeer en bemin hem** zoals je zelf wenst bemind en gewaardeerd te worden. Dan zal hij met een open gemoed ons leven voor het Rijk der hemelen leren kennen en in je dagelijkse blijde trouw aan God en aan de mens een **aanmoediging** vinden. (ilb 72)*

*Broeder, in de eerste jaren van je professie bracht je jeugd een **vernieuwde blijdschap voor de ouderen.** Je **geloof** in de Heer, je **ijver** voor je beroepsopleiding en je **trouwe plichtsvervulling** maakten hen gelukkig. Wees nu ook zelf **dankbaar** voor het nieuwe leven in je Congregatie. Wees bijzonder **attent voor de persoonswaarde** van je jonge medebroeder. Je **eerbied en vertrouwen** geven hem **groei kansen.** Je **waardere woord, je genegenheid en luisterbereidheid, je voorbeeld en gebed, je toewijding aan de mensen,** betekenen begrip en steun voor de jonge religieus. (ilb 75)*

*De mensen zijn je echt **dierbaar.** (ilb 81)*

*Je gezindheid is er een van **innerlijkheid en liefde.** (ilb 83)*

Deze regels uit onze leefregel zijn niet zozeer voorschriften. Het is alleen aan "heiligen" gegeven om dit allemaal waar te maken. Ze zijn dus niet bedoeld als een lijstje voorwaarden die je allemaal stipt dient te vervullen om een goede broeder of een goed aangesloten lid genoemd te kunnen worden. En zeker niet om als scorebord te gebruiken om elkaar te beoordelen. Ze komen voort uit een onuitputtelijke bron van manieren om ruimte te maken voor de liefde. Hiermee zijn ze eerder richtingwijzers of beter nog: vuurtorens. Een vuurtoren dient niet om recht op af te varen. Dan loop je op de klippen. Maar vuurtorens zijn onmisbaar voor wie wil weten waar hij of zij zich bevindt op zee. Of we nu zachtjes op het water dobberen of wanneer de golven van het leven ons met geweld

heen en weer dooreen schudden, als je het zicht op die vuurtorens kan bewaren en die goed in het oog probeert te houden, dan weet je waar je staat en geraak je niet zomaar op drift of uit koers. De leefregel wil dus niet moraliserend normatief zijn, maar inspirerend indicatief. Er zijn duizend manieren om een liefdevol mens te proberen zijn. We hoeven ze niet alle duizend tegelijk waar te maken. En de ene manier sluit meer aan bij wie ik ben als mens dan de andere. Ik mag proberen liefdevol te zijn zoals ik ben. Meer nog: dank zij mezelf en niet ondanks mezelf. We zijn geen supermensen en we hoeven dat voor de leefregel ook niet te zijn. We dienen enkel het verlangen te koesteren om te blijven groeien in de Liefde. En op basis van wat de leefregel zegt over de liefde die geraakt wordt door het charisma van de congregatie, is dit groeien in liefde ook werkelijk spiritueel groeien.

stap 3: wat is onze weg vanuit de realiteit dichter naar het ideaal

- Een diep bewustzijn van de realiteit van onze menselijke conditie en een diep bewustzijn van het visioen op zich helpen al om zelf de weg te vinden van het ene naar het andere. Wanneer we een goed zicht hebben op wie we zijn en op wat onze droom en ons ideaal is, dan kunnen we al een heel eind op weg.
- Toch blijft dit een bijzonder moeizame weg.
 - Idealen kunnen gevaarlijke valkuilen zijn. Idealisme kan fanatiek en liefdeloos worden. Mensen worden dan opgeofferd aan idealen. Dit is niet verzoenbaar met het ideaal van de liefde zelf. Idealisme kan ons in dit geval net weg leiden van het ideaal van de liefde.
 - De confrontatie met de onbereikbaarheid van een ideaal kan groei en dynamiek tegenwerken. Het ideaal wordt als een utopie gezien en losgelaten en we kunnen verweesd blijven steken in onmacht. Moedeloosheid verlamt, of erger nog, gefrustreerde idealen kunnen mensen cynisch maken. Het ideaal wordt uit frustratie belachelijk gemaakt en niets heeft nog waarde, niets beweegt meer. En wie het visioen blijft dromen wordt onzacht gewezen op zijn eigen falen en bitter in zijn hemd gezet.
 - Hoe kan je het kwetsbare ideaal van kwaliteit van leven in gemeenschappen toch behoeden zonder gevangen te blijven tussen droom en daad? Welke inspiratie om hiermee om te gaan biedt de leefregel?
- Hoe kan je dat ideaal dus toch realiseren?
 - Je kan dat niet realiseren. Het is een visioen, een ideaalbeeld dat nooit helemaal gerealiseerd kan worden. Dat is onze ervaring en we kunnen er niet om heen.
 - Toch eindigt het verhaal hier niet. De leefregel voegt hier iets aan toe en werkt dat op vele manieren verder uit: je kan het ideaal van de liefde niet realiseren, tenminste niet uit eigen kracht en niet alleen.
 - Het besef van onze onmacht en beperktheid hoeft geen eindpunt te zijn, maar is het beginpunt van de weg van de liefde.
 - Het bewustzijn van onze onmacht kan ons frustreren, maar kan ook een weg zijn tot bescheidenheid en nederigheid.
 - Nederigheid is niet toevallig een basiselement van elke echte opbouwende spiritualiteit in elke traditie. Het is een hoeksteen van spiritualiteit.
 - Echte nederigheid kan niet voortkomen uit vernedering, maar uit de vrije aanvaarding van onze menselijke grenzen. Daarom gaat de leefregel op zo een gunnende manier om met onze onmacht en beperkingen.
 - Echte nederigheid kan openheid creëren voor wat buiten ons staat en voor wat ons overstijgt. De weg vanuit ons falen naar het ideaal ligt niet louter in

onzelf. De paradox van ons eigen aandeel in de kwaliteit van leven ligt in het durven en kunnen ontvangen van kwaliteit van leven die ons overstijgt. Kwaliteit van leven ligt buiten ons bereik, niet omdat dit buiten ons heen ons te beurt kan vallen, maar omdat het wel degelijk van buiten ons komt.

- Misschien is het enkel de nederigheid die ons kan open maken om kwaliteit van leven te ontvangen. Die openheid kan ons open maken voor drie belangrijke dingen:
 - Openheid voor onze eigen ervaringen: Contact hebben met je authentieke ervaring als mens in alle eerlijkheid en met realisme, confronteert ons niet alleen met onszelf, maar met onszelf in relatie tot de andere en tot de wereld. Dit versterkt de openheid in ons en de nederigheid waarmee we naar onszelf kijken. Het is geen toeval dat in elke spiritualiteit dingen zoals zelfreflectie, meditatie, innerlijkheid, gewetensonderzoek enz. bijzonder belangrijk geacht wordt. En dat dit ons kan leren met mededogen naar onszelf en de andere te kijken. De leefregel begint met onze blik te richten naar onze eigen bestaanservaringen en van daar uit naar het leven rondom ons.

Broeder, wanneer je deze bladzijden leest, zal je dat doen vanuit heel je bestaan. Je leeft, je werkt en rust, je lijdt en kent vreugde, je begrijpt en zoekt te verstaan. Je leven is een geschiedenis, één gebeuren dat zich ontwikkelt. (ilb 1)

Zoals iedereen stel je jezelf de vraag: Wat betekent mijn leven? Wat is de zin van mijn bestaan? Je ervaart twijfel en behoefte aan zekerheid. Je ondervindt dat je nooit ten volle alle ervaringen kunt verklaren. Je leven als mens is voor een deel geplaatst in het mysterie. Op de eenvoudigste vragen van je bewegen en rusten krijg je nooit duidelijke antwoorden. (ilb 2)

Mens worden, Broeder, is jezelf worden. Je ervaart je kracht, je verlangens en wensen, je vreugde en verdriet, je werk en rust, maar ook je beperktheid en onvrijheid. Je wordt gedreven naar een vrije deelname aan het menselijke bestaan. Je voelt je aangespoord om mee te werken aan de wordende wereld. Je ervaart in de onstandvastigheid van je persoon de nood aan bevrijding, aan verlossing.(ilb 17)

Broeder, we hebben het gevoel heel wat te hebben meegekregen in ons leven. Met vragende blikken kijken we rondom ons. Waarom zijn we beladen met gaven die ons vervullen? In hetgeen we ontvingen ontdekken we de bron van een rijk bestaan. In onszelf ontwaren we de mogelijkheid om in gedurige ontplooiing meer en meer bezit te nemen van deze aarde. (ilb 25)

- Openheid voor de anderen: Op vele manieren geeft de leefregel aan hoezeer we ons mens-zijn, ons besef van wat van waarde is in dit leven, ons leven zelf te danken hebben aan anderen. Dit is geen instrumentaliseren van de anderen. De ervaring van de liefde zelf ontvangen we door anderen. We kunnen niet weten wat de liefde is zonder de anderen. Zonder de andere is de liefde onkenbaar.

Door anderen werd je tot het leven gewekt. Door hen werd je mens. In hun liefde word je aangezet om meer jezelf te worden. De liefde schept je en laat je voelen dat je erbij hoort. (ilb 3)

De mensen die je in liefde gedragen hebben, lieten je gaandeweg het diepste inzicht in het leven ontdekken. Je geborgenheid in hen bracht je tot vertrouwen en openheid.(ilb 5)

Daarom is het nodig dat je met ontsloten hart luistert, oog hebt voor de noden van de wereld en aandacht voor de wekroep van de Kerk en van je medegelovigen. (ilb 22)

Sluit je niet op in jezelf of binnen een beperkte kring, maar blijf open voor iedereen. Je geloof en dat van hen die je omringen, kan je in deze ogenblikken sterken. (ilb 41)

- Openheid voor wat ons overstijgt, openheid voor God: De leefregel biedt ook en vooral geloofsinspiratie. Ook wanneer we er in zouden slagen met de anderen de weg van de liefde te vinden, dan nog gaat dit over een beperkt en geschonden menselijk beminnen. Omdat we mensen zijn. Als er nog een weg is die verder reikt, dan kan die enkel komen van wat ons overstijgt. En in wat ons overstijgt kunnen we God vermoeden. Maar ook die weg gaat niet buiten ons om. Het is de weg van het vertrouwen dat die weg er ook is. Het is de weg van geloven die alleen kan gegaan worden wanneer je er op vertrouwt dat die weg er is. We kunnen die weg enkel vermoeden en proberen gaan.

Een weg van bevrijding uit de kloof tussen droom en daad

Eén van de basisthema's in de leefregel is het perspectief van verlossing en bevrijding uit wat ons als mens in de greep houdt. We hebben terecht een sterke traditie om ons te richten naar mensen in hun kwetsbaarheid en geschondenheid om te proberen bij te dragen tot hun bevrijding en ontplooiing. Maar de leefregel richt zich tot ons als leden van de congregatie. Wanneer de leefregel inspirerend wil zijn voor ons, gaat het ook en misschien zelfs eerst over onze geschondenheid en kwetsbaarheid. Het gaat over onze verlossing uit de gebrokenheid van ons mens-zijn. De leefregel wijst er zelfs op dat dit ons pas echt solidair kan maken met elke mens in nood.

Wanneer het ideaal van kwaliteit van leven in de congregatie geïdentificeerd wordt met het ideaal van de liefde, dan is dus het bereiken van dit ideaal in zijn volle uitbloei onmogelijk op eigen kracht. Onze menselijke conditie staat ons hiervoor in de weg. De leefregel wil ons aanspreken op het geloof in een God die ons kan verlossen uit dit gevangen zijn in de beperkingen van ons mens-zijn. Dit is uiteraard geen magisch bevrijden door het opheffen van onze menselijke grenzen. Het gaat over het transcenderen van de grenzen van ons menselijk beminnen. Dit is geen droog theologisch concept zoals het soms wel overkomt. We weten allemaal hoe dit benoemd wordt als "beminnen met de liefde van God in ons" of "het gaat niet over ons beminnen, maar over God die in ons zijn liefde aan de mensen meedeelt". Wanneer we dit begrijpen als een "bovennatuurlijk" beminnen, dan wordt dit losgemaakt van onze eigen ervaring. Dit is niet wat de leefregel voor ogen heeft. Daarvoor wordt de menselijke ervaring te zeer ernstig genomen. We ervaren dit ook niet als een permanente staat van genade waar dit op elk moment automatisch in ons samen-zijn kan beleefd en gemerkt worden. Maar het gaat wel over die soms zeldzame momenten waar we ons geraakt voelen door een Liefde die ons blijft verbazen. Waar we soms onszelf verbazen omdat we dingen doen of laten uit liefde, dingen die we niet van onszelf verwachtten, of dingen waartoe we ons gedreven voelen, soms tegen beter weten in. Het gaat over de ervaring van een liefde die sterker is dan onszelf. Een liefde die zo sterk is, dat we vermoeden dat ze wel van God "moet" komen. En de ervaring dat de volle uitbloei van kwaliteit van ons eigen leven precies daar te vinden is, dat we daar onze bestemming als mens kunnen vinden omdat we paradoxaal genoeg precies daar volledig onszelf kunnen worden. Vooral vanuit deze ervaring kunnen we betekenis geven aan de woorden die zeggen dat het God is die ons bevrijdt en die ons leven in overvloed geeft en dat we kunnen beminnen met de liefde die van God komt.

Je hebt jezelf en de medemens erkend als van huis uit van God zijnde. De Schrift zegt: uit God geboren. Je hebt begrepen dat je alleen in God jezelf kunt zijn. (ilb 5)

Alleen de aanvaarding van en de deelname aan het lijden, kortom de liefde, verleent je toegang tot het Rijk der Hemelen dat nabij is, midden onder ons. (ilb 16)

Gelovig mens-worden is gehoorzamen aan het leven. Het is in vreugde "ja" zeggen: het leven als gave van God de moeite waard vinden. Het is de wereld als schepping zien en de mens daarin als het voornaamste aanvaarden, als geroepene tot een gelukkig bestaan met God, die hem door zijn nabijheid altijd nieuw maakt. (ilb 18)

Je gave aan de wereld is volkomen en uitstekend als je die wereld aan God geeft. (ilb 22)

In je armoede echter vraagt God om alleen op Hem te vertrouwen. Voor je wankel schreden is God de rots, op donkere wegen vrees je geen onheil. God is je herder en zorgende Voorzienigheid. (ilb 28)

Je leven behoort totaal aan God toe. Hij heeft je verlost, je bent van Hem. Dat geeft rust in je onrust, sterkte in je zwakheid, vreugde in je droefheid ... (ilb 49)

Je leven heb je terecht op God gebouwd, je hebt je laten leiden door zijn trouw. Hij vervult je doen en laten, Hij brengt je gave tot volheid. (ilb 50)

Je zending als gelovige heeft een nog diepere zin. In al wat de mens doet is er een grote onmacht te bespeuren, die hem nog het meest vertekent: het egoïsme maakt hem onvrij en belet hem met God te leven. God zelf doorbreekt deze duisternis en zendt zijn licht. (ilb 64)

De leefregel en de congregatie staan in een traditie die deze ervaring als dé weg zien naar wat ons overstijgt en waar we als mens afhankelijk van zijn; naar transcendentie of naar God zelf dus. Wat ons overstijgt wordt zelfs geïdentificeerd met die Liefde. Nog anders gezegd: God is Liefde. De leefregel begint er mee, vlak voor nr. 1, en eindigt er mee in nr. 83. De Liefde is het begin en het einde van alles, zoals in onze traditie, God zelf.

God is liefde, en de liefde maakt je voortdurend nieuw. Je gezindheid is er een van innerlijkheid en liefde. Samen met de arme mens beleef je de vreugde om het nieuwe, dat nu al begonnen is. In blijde hoop ga je met het Volk van God naar de voltooiing, doorheen kruis en moeilijkheden. Wat de Heer in je begonnen is, zal Hij ook voleinden. (ilb 83)

Dit is en blijft wezenlijk een weg van geloof. En geloof is kwetsbaar, zoekend en tastend. De leefregel wil inspireren tot dit geloof. Voor Christenen is de figuur van Christus belangrijk. De leefregel wijst daarom zo vaak naar Christus. Hij is ons voorgedaan op die weg van een Liefde die sterker is dan wat we op eigen kracht maar vermogen. Sterker zelfs dan de dood. Zo sterk dat vele mensen Hem tot op vandaag ervaren als een levengevende kracht.

God is niet ver van ieder van ons. Je herkent Hem in de medemens en in jezelf: we zijn beeld en gelijkenis van Hem. Maar dit beeld ervaar je als geschonden. Ongeschonden herken je Gods beeld alleen in Christus. (ilb 6)

Christus is je voor gegaan. (ilb 28)

Christus zal je voortdurend herstellen in de alles omvattende liefde van de Vader. Hij is groter dan je eigen hart. (ilb 57)

Christus is in jullie midden, met zijn kracht. (ilb 12)

Je eigen lijden is door Christus opgenomen. Hij heeft je verlost. (ilb 15)

De leefregel nodigt ons ook uit om dit geloof te laten voeden door met open en ontvankelijke blik naar elkaar te kijken. Net doorheen het falen van medebroeders en mede-aangesloten leden kan je soms die vreemde weg van de Liefde herkennen. Zeker wanneer je met iemand leeft, weet je dat we geen supermensen zijn. Wanneer we doorheen onmacht en falen kunnen kijken naar hoe Liefde soms kan werken in het hart van mensen, dan kan dit ons sterken in het geloven dat die weg van de Liefde mogelijk is. We noemen dit misschien ook weer al te theologisch "de Geest die werkt in het hart van je medebroeders", maar wanneer we ons hier werkelijk door willen laten raken, dan kan dit een voedende ervaring worden die onszelf verder op deze weg kan brengen en ons zo vrij maken om te groeien in de kwaliteit van de liefde.

Als je het wil, wordt je dagelijks in de Geest van Christus herboren en tot een nieuwe mens gevormd. (ilb 7)

Dit bewustzijn vraagt van je een diepe eerbied voor de Geest die werkt in het hart van je confraters. Daarom zal je graag luisteren naar je medebroeders en zal je in vertrouwen de weg van de gemeenschap opgaan. (ilb 20)

Je gehoorzaamheid in de Geest zal je bevrijden uit de knellende greep van eigengereidheid en je vrijmaken voor God en de anderen. (ilb 24)

Hij vindt in je gemeenschap fijnmenselijkheid en onderlinge liefde, vrucht van de Geest. (ilb 48)

Zijn Geest wordt je zonder maat gegeven. (ilb 61)

Dit is voor de leefregel de weg van daad naar droom. Dit is voor de leefregel kwaliteitsvol en liefdevol samenleven. Wanneer we uitgaan van onze identiteit als congregatie, dan is dit het mikpunt van kwaliteit van leven en de weg om te groeien in kwaliteit van leven. Wanneer we dit willen samenvatten in enkele woorden, dan lijkt dit nogal eenvoudig te zijn. "Blijf toch maar in de Liefde geloven en je zal kwaliteit van leven winnen". Maar dit is de bottom-line. Voor de leefregel is dit geen automatisch, vanzelfsprekend, naïef of goedkoop geloof. Maar het is wat het is en dit bepaalt onze identiteit.

Identiteit en relevantie

Toch nog dit. Is dit vandaag op zich nog relevant? Je identiteit leven is geen garantie op relevantie. Betekent dit werkelijk iets? Werkt dit dan ook? Winnen we hiermee kwaliteit van leven vandaag? Het verleden toont ons dat deze weg grote dingen heeft bewerkt, maar kan dit vandaag in onze maatschappij ook nog zijn? Ik durf denken dat dit alles nog even actueel is, ook wanneer we de energie van jaren geleden niet meer hebben om met eigen kracht en kracht die van elders komt grote dingen te doen.

Deze weg is relevant omdat ze tegelijk toch door en door menselijk is. Het kan een weg zijn voor iedereen, niet alleen voor diegene die sterk en getalenteerd zijn. En we hoeven uit onszelf en van nature geen morele of spirituele krachtpatsers van de Caritas te zijn. Elkeen kan en mag die weg bewandelen met wie hij of zij is.

Deze weg is relevant omdat ze tegelijk toch door en door spiritueel is. Er is vandaag heel wat spiritualiteit op de markt. En heel wat van die spiritualiteit werkt goed voor wie al een goed en mooi leven heeft of voor wie de realiteit van het leven zoals het is wat onder de mat veegt. Maar wanneer het leven niet zo vriendelijk is ...

Deze weg is relevant omdat ze tegelijk toch door en door religieus is. Elke grote beproefde religieuze traditie op deze wereld die steunt op een serieuze spiritualiteit volgt op één of andere manier de weg van erkenning van onze menselijke conditie naar een visioen van waarlijk leven via datgene wat ons overstijgt. Of het nu gaat over overlevingseconomieën in het arme zuiden of oosten waar het visioen van een leven in overvloed via de sacralisering van vruchtbaarheid met hun eigen omgang met vruchtbaarheid moet leiden naar een leven in overvloed, of het nu gaat over een samenleving die getekend wordt door diep lijden via een verlichtte ascese moet lijden naar een leven zonder lijden, of het nu gaat over samenlevingen met grote instabiliteit die via een al dan niet sacraal oerprincipe van de weg (Tao) naar complete harmonie moet lijden, Islam betekent bijna letterlijk nederigheid in culturen die getekend en soms vertekend zijn door trots en eergevoel en waar erkenning van absolute transcendentie (Allah akbar) het religieuze systeem volledig domineert, enz ... , indien dit mechanisme niet werkelijk tot iets zou leiden, waarom zouden eeuwenlang mensen deze weg dan volgen?

Deze weg is relevant omdat ze tegelijk toch door en door Christelijk is. De krachtigste metaforen van deze weg vinden we misschien wel in het Jezusverhaal. Het is een verhaal van een God die zich ontledigt, nederig maakt om te delen in het leven van mensen tot de uiterste en rauwe consequentie van vernedering, verwerping en vernietiging en net hier doorheen het krachtigste beeld van bevrijding en opstanding uitdrukt en dat alles alleen enigszins te begrijpen vanuit een Liefde die ons mensen overstijgt.

Tot slot

De leefregel weerspiegelt hiermee een inspiratie die door en door menselijk, spiritueel, religieus en Christelijk is. Maar voor wie dit antwoord al te theoretisch en abstract klinkt, kijk dan naar die mensen die zich echt en consequent door deze weg naar en vanuit de Liefde willen laten inspireren. Ook zij kunnen niet méér zeggen, dan: "ik geloof in de Liefde". En soms zien we dan wondere dingen gebeuren. Zij getuigen er op hun beste momenten van dat, als er een weg mogelijk is die verder reikt dan wat we maar uit eigen kracht kunnen realiseren, het de moeite waard is om die weg van gelovig vertrouwen te proberen gaan.